

Búcsú a tárcaírás doyenjét?l

2015 május 20. Flag

Szöveg méret

90
Mentés

- 0

Értékelés kiválasztása

Még nincs értékelve

Mérték

Szemelvények Kristóf Attila Én nem tudom… cím? sorozatából.

Én nem tudom, hogy azok az írások, amelyek ezen a helyen hosszú id? óta, nagy rendszerességgel megjelennek, a szó klasszikus értelmében tárcának tekinthet?k-e. Az biztos: a tárca olyan m?faj, amely az újságírás és az irodalom határán lebeg, nem kötött sem id?höz, sem eseményhez, nem szükséges, hogy politikai mondandója legyen, habár lehet, de a közvélemény befolyásolására csak elvont formában törekszik. S van egy formai, szakmai meghatározása is, mégpedig az, hogy mindig a „vonal alatt” jelenik meg. Tehát ha középütt összehajtjuk az újságot, a tárca alulra kerül. Ez utóbbi igénynek az „Én nem tudom…” megfelelt az elmúlt huszonhárom esztend?ben, mióta a lap hetedik oldalán, a hét bizonyos napjain helyet kapott.

*

Oly korban születtem és n?ttem fel, amely visszatekintve hasonlónak látszik Ézsaiás és Jeremiás korához; amikor egy kis ország verg?dött nagyhatalmak szorításában, s ez vénségemre most visszatérni látszik. Nekem nem voltak prófétai vagy lázadó hajlamaim, életemben egyszer tüntettem, 1956-ban, s ha elégedetlen voltam talán néha a sorssal, nem hittem abban, hogy megváltoztathatom.



*

Ági n?vérem több mint három évvel ezel?tt halt meg a svájci Neuchatelben. Én 2011 márciusában, Kossuth-díja átvételekor találkoztam vele utoljára, de gyakran beszéltünk telefonon. Halált váró szenvedését, bizonyossággal mondhatom, egyetlen dolog enyhítette, ha hároméves unokájával, Ámossal lehetett. És sokat volt vele. Ahogy róla beszélt, számomra bizonyossá tette, hogy soha senkit nem szeretett annyira, mint ezt a kisfiút. Halállal vívódó, elesett voltában is egész lényét, minden gondolatát ez uralta.

*

Persze a Teremtés túlságosan nagy ahhoz, hogy egy ilyen kicsi és izg?-mozgó lényt viseljen a fején, bár földi mértékkel mérve valóban ? az els?rend? kedvezményezettje a létnek, de abban korántsem lehetünk biztosak, hogy ? a legtökéletesebb. Van egy mély zsidó vicc, amikor a hozzá forduló púpos emberkét a rabbi arról gy?zködi, hogy minden, amit Isten teremtett, tökéletes. „Nézz rám!” – kéri a kis ember szomorúan, s a púpját mutatja. A rabbinak szeme sem rebben. „Hát nem tökéletes ez a púp?” – kiált fel lelkesen. – „Különbet el sem tudok képzelni.” Lehet, hogy így van ez a földön uralkodó emberi fajtával is?

*

Szeretném, ha unokáim, akik nem csak mechanikusan huszonegyedik századiak, szebb, világosabb, igazságosabb korban élnének, mint én, tisztább lenne a lelkük, és nálam hamarabb megéreznék Isten közelségét, ami minden emberi lény életének értelmet ad. Vajon a sors, a család és a szeretet kiemeli-e ?ket abból a világból, amely ebben a században oly csúfosan kibontakozni látszik, s a föld minden szegletében tele van gy?lölettel, amir?l még nem tudni, megismétli-e a százéves múltban végbement felfoghatatlan szörny?ségeket?

*

Kételkedem abban is, hogy a demokratikus pártok és támogató köreik morális értelemben gyökeresen eltérnek egymástól, s míg egyikben a jóra hajlók, a másikban a kétes vagy rossz jellemek csoportosulnak. Ez különösen akkor nehezen elképzelhet?, ha nagy, a hatalomért küzd? pártokról van szó, hiszen ilyen esetekben általában a tömény, a koherens is felhígul. Egymás gyalázását így nem tekinthetjük másnak, mint politikai terméknek.

*

Van a világban néhány olyan ország, amelyik hosszabb id?n át nyújtott polgárainak nyugodt, konvencionális jólétet, ahol a tehetség és az akarat érvényesült, nemzedékek sorsát karbantartva. E jóléti társadalmak java része stabilitását a gyarmatosító id?k felhalmozott profitjára alapozta, bár azt mindenképpen el kell ismernünk, hogy ezzel a kétes örökséggel ügyesen gazdálkodott. Az egésznek az EU most issza a levét, s nem lehet tudni, hogy a szörny? kihívásra milyen választ talál. Ilyenkor mindig meg kell jegyeznünk, hogy Magyarországnak sosem voltak gyarmatai, nemzetünk hosszabb távon senkit?l nem vett el semmit, s balsorsa, amelyre oly sokszor hivatkozunk, nagyrészt azzal függ össze, ami elveszett.

*

1952. április 4-én fájdult meg el?ször a derekam, amikor Pápán a tókerti általános iskola úttör?ivel két órát várakoztunk egy mellékutcában, hogy a megfelel? pillanatban a felvonuló tömeghez csatlakozhassunk. Eközben a hangszórók azt bömbölték, hogy „érctorkok harsogva zúgják a szélben felszabadítónk h?si nevét”. Lényegében mi voltunk ezek az érctorkok, mindahányan magyarok. Akkor jöttem rá, hogy egyáltalán van derekam. Jóval kés?bb pedig arra, hogy a gátlástalan kegyetlenség mellett a zsarnokság f? jellemz?je a korlátlan hülyeség.

*

Néha úgy érezzük, hogy a természet is bolondozik, megbomlott, elveszítette egyensúlyát, s az emberi társadalmakhoz hasonlóan hajlamos a rossz oldal felé billenni. Azt kell hinnünk, s?t bizonyítékok vannak rá, hogy nagyrészt ennek is az ember az oka. Vörösmarty szavaival: „Az ember fáj a földnek.” Ha az ember valóban „sárkányfog-vetemény”, akkor nincs mit csodálkoznunk. Az értelmetlen, sunyi háborúk, a gyilkosságok, a világ iszonyú kettészakadása, a menekültáradat, a politikusok fejetlensége, korrupt önzése, a gazdagok képmutatása, a forró gy?lölet és megvetés, amely vallási, erkölcsi jelmezbe öltözik, s közben a civilizáció folyton hangoztatott fejl?dése, mind-mind mindennapos bolondozás.

*

Valószín?leg a szeretet vágya és hiánya az, ami miatt és amiért egyre több kutyát sétáltató embert látni az utcán. A kis bohókás fajták az örök gyermekkort képviselik, de az, aki nagy termet? kutyát tart, tudja, hogy szeretett gazdájával szemben egy éltes dán dog is gyermekként viselkedik. Arról fogalmam sincs, hogy jobb lesz-e egy ember attól, ha kutyája van. De az biztos, hogy ennek a viszonynak a kölcsönös szeretet a lényege.

*

Mi, él?lények valamennyien parányiként és esend?ként kezdtük a létezést, ráadásul ha biblikusak akarunk lenni, azt kell mondanunk: porból vagyunk és porrá kell lennünk. Erre emlékeztetni persze lehet, mint nagyra tör? korunkban arra, hogy – miként nemrégiben megtudtuk – ravasz politikai termék a polgári Magyarország. Aki hatalmas és sikeres, ezt egyébként is könnyen elfelejti. Egy nyáron Csopakon tanúja voltam egy több százezres, talán milliós, sokórás hangyavonulásnak, amely – bár a lábam el?tt zajlott – félelmetes hatást gyakorolt rám.

Mintegy hömpölyg? folyamként, két méter széles oszlopban vándoroltak, s alkalmam volt megfigyelni elképeszt? rendjüket. Az elejét nem láttam a vonulásnak, így a királyn?t s az élen lév? vezéreket sem, ?k már a szomszéd kertekben jártak, de az irdatlan tömeg legf?bb jellemz?je így is a szervezettség volt, milliméternyi eltérés nélkül követte a populáció az elöl haladókat, senki sem tévedt el.

*

Sokat gondolkoztam azon, hogy az Atya miért választotta azt a formát az emberiség megváltására, hogy a földre küldje és feláldozza egyszülött fiát. Ez a kereszténység legnagyobb titka, hogy a Mindenható ily módon lépett be az emberiség történelmébe, s a szeretet kinyilvánításával változtatta meg annak folyását. Erre a kérdésre csak egy válasz van, egy újabb kérdés: volt-e, van-e, elképzelhet? lehet-e más megoldás? Én nem tudom…

mno.hu - Kristóf Attila

Tisztelt olvasók! Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** facebook oldalát, a következ? címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!
www.flagmagazin.hu

Tisztelt olvasók!
Legyenek olyan kedvesek és támogassák "lájkukkal" a **Flag Polgári Magazin** Twitter oldalát a következ? címen: https://twitter.com/syracuse73. illetve a Facebook oldalát pedig az alábbi címen: https://www.facebook.com/flagmagazin
- Minden "lájk számít, segíti a magazin m?ködését!

Köszönettel és barátsággal!

www.flagmagazin.hu



Ajánló